

Svar (26/2 03)**Videnskabsministeren (Helge Sander):**

I de nuværende udviklingskontrakter mellem Videnskabsministeriet og universiteterne fremstår kønsmæssig og etnisk ligestilling som et blandt flere indsatsområder for de 11 universiteter. På denne baggrund har universiteterne formuleret mål og strategier for ligestilling.

Udviklingskontrakterne gælder typisk for en fireårig periode (2000-2003). Universiteterne er forpligtet til at afrapportere i de årlige virksomhedsregnskaber om fremdrift og status for udviklingskontrakterne. Da denne afrapportering er af generel karakter, er det vanskeligt at give entydigt svar på, om og i hvilket omfang universiteterne har realiseret målsætninger for ligestilling.

Undervisningsministeriet udarbejdede en Ligestillingsredegørelse 2001 af 13. december 2001 for sit ressortområde. Da ressortansvaret for universiteterne med kongelig resolution af 27. november 2001 kort tid forinden var blevet flyttet fra Undervisningsministeriet til Videnskabsministeriet, indeholdt redegørelsen alene status for ligestillingsarbejdet på universiteterne, og ikke en beskrivelse af det fremadrettede arbejde.

Videnskabsministeriet har vurderet, at en egentlig evaluering og analyse af, om de ligestillingsmæssige mål er nået på det enkelte universitet, vil være en særdeles omfattende og ressourcekrævende opgave at løfte for universiteterne. Derfor har ministeriet gennemgået universiteternes virksomhedsregnskaber for 2002 og sammenholdt dem med udviklingskontrakterne. En del af universiteterne har afrapporteret om ligestilling i skemaform, mens andre kort har omtalt deres indsats uden at gå i detaljer. I bilag 1 redegøres kort for de overordnede træk og konklusioner.

Ifølge bilag 1 ser det generelt ud til, at næsten alle universiteter har indarbejdet en ligestillingspolitik i personalepolitikken. Da universiteternes seneste afrapportering er sket i virksomhedsregnskabet 2001, er der ikke tale om en fuldt opdateret redegørelse, selvom dette er søgt imødegået ved oplysninger på universiteternes hjemmesider. En del hjemmesider giver imidlertid ikke adgang til interne dokumenter – som f.eks. referat af samarbejdsudvalgsmøder. Derfor kan universiteterne være kommet længere med en større grad af ligestilling mellem kønne i 2002.

Som det fremgår, tillader det foreliggende talmaterialet ikke håndfaste konklusioner om, hvorvidt universiteternes ligestillingsarbejde er i god gænge. Dette skal bl.a. ses i lyset af, at kontraktperioden ikke er udløbet. Det er heller ikke sikkert, at universiteternes ligestillingsindsats nødvendigvis kan have nået at udmønte sig i konkrete resultater af væsentlig betydning. Det begrundes i, at indsatsen for ligestilling ofte er af langvarig karakter, hvis resultater først ses efter 5-10 år.

Universiteternes kønsmæssige ligestillingsarbejde bør også ses i sammenhæng med, om der er hensigtsmæssig fødekæde fra grunduddannelse (kandidat) til forskeruddannelse (ph.d.). Videnskabsministeriet har derfor ladet gennemgangen af universiteternes virksomhedsregnskaber og hjemmesider supplere med en undersøgelse af kønsfordelingen for ph.d.-studerende, kønsfordelte overgangsfrekvenser fra kandidat til ph.d.-studium m.v., se bilag 2.

Det fremgår af bilag 2,

- at kvinders andel af de ph.d.-studerende gennem perioden 1991-2000 har været støt stigende – fra i 1991 at have udgjort 32 pct. af alle nyindskrevne til i 2000 at udgøre 43 pct.
- at andelen af kvinder, der får tildelt en ph.d.-grad, er steget fra 27 pct. til 38 pct. i perioden 1991-2000
- at trods en stigende overgangsfrekvens først i 1990'erne er andelen af kvinder, der får tildelt en ph.d.-grad i 2000, på samme niveau som i 1991, mens mændenes overgangsfrekvens er faldet betydeligt (om end tallene skal ses i forhold til det støt stigende kandidattal for hele perioden)
- at andelen af kvinder, der får tildelt en ph.d.-grad inden for de enkelte fagområder, er steget betydeligt på sundhedsvidenskab og jordbrugs- og veterinærvidenskab, mens den på humaniora og samfundsvidenskab derimod er faldet

Alt i alt viser tallene i bilag 2, at der er en positiv udvikling i gang, men at der stadig er lang vej til en mere hensigtsmæssig kønsbalance.

Ifølge ligestillingsloven skal ligestillingsarbejdet indarbejdes i alle politikområder som en naturlig del heraf – det såkaldte princip om mainstreaming. På Videnskabsministeriets område er der i to tilfælde givet dispensation fra ligestillingslovens regler med udgangspunkt i den nye ligestillingslov.

Den ene dispensation er givet til Statens Sundhedsvidenskabelige Forskningsråd den 28. juni